

treball

PROLETARIS DE TOTS
ELS PAISOS: UNIU-VOS!

ORGAN CENTRAL DEL P.S.U. DE CATALUNYA

Nº 184 - Barcelona, juny del 1957

Preu: 1 pta.

RADIO ESPANYA INDEPENDENT
(Estació Pirenaica)

476
22-VII-57

Emet diàriament per ones curtes de 37, 39 i 43 metres, des de les 7 de la tarda fins a les 12 de la nit, amb un breu interval de dos minuts cada mitja hora.

Els diumenges transmet, a més, de les 12 a 1,30 de la tarda per ones curtes de 26, 28 i 29 metres i de les 2,30 a 3 de la tarda per ones de 26 metres.

CATALANS: ESCOLTEU-LA!

SOLIDARITAT ENVERS ELS DETINGUTS DE BARCELONA

DECLARACIO DEL C.E. DEL P.S.U. DE CATALUNYA

ELS anhels del poble de tot Espanya d'acabar amb la dictadura i de restablir pacíficament un règim de democràcia i llibertat s'han manifestat amb gran força a començaments d'enguany.

Les manifestacions pacífiques populars de boicot dels transports urbans, de la premsa i dels espectacles públics, iniciades a Barcelona el dia 14 de gener, s'anaren produint a Madrid, Còrdova, València, Valladolid i altres ciutats importants, revestint el caràcter d'un plebiscit popular contra el règim dictatorial del general Franco.

El Govern franquista replica als anhels de llibertat del poble intensificant la repressió i les tortures, oposant el terror i la violència a les aspiracions populars de reconciliació nacional i de transició pacífica a un règim de convivència civil democràtica.

El dia 15 de gener, segon dia del boicot pacífic dels transports urbans a Barcelona, elements armats de l'organització falangista «Guardia de Franco» raptaren els estudiants universitaris Jordà i Masoliver. Salvatgement brutalitzats i abandonats després en mig del carrer, el jove estudiant catalanista, Masoliver, morí uns dies més tard de resultes dels cops.

El mateix dia 15, la policia va detenir el camarada Emilià FABREGAS, membre del Comitè Executiu del Partit Socialista Unificat de Catalunya i del Comitè Central del Partit Comunista d'Espanya.

Durant els dies del boicot i amb motiu de les posteriors manifestacions de la Universitat, la policia practicà centenars de detencions d'homes i dones de disjuntives opinions polítiques i diferent condició social.

A més del camarada Emilià FABREGAS foren detinguts: els obrers tèxtils Joan KEYER, Josep BRAVO, Lluç MORALES, Felip CRUZ, Andreu VERA, Josep SAURA, Rafael RODRIGUEZ; els obrers metal·lúrgics Josep SUGRANYES i Ivo GALES; les obreres Andrea PEREIRO, Antònia ROCA, Maria MONTOYA i Llúcia CANOVAS, les empleades Armonia RODRIGUEZ i germanes BONET, l'ex-professora de l'Escola Moderna, Enriqueta MONTORO, i l'infermera Pura de la ALDEA, aquestes dues últimes de 69 i 72 anys respectivament; els estudiants Octavi PELLISA, Domènec MADOLELL, Alvar ROSAL i Francesc FONCILLAS; els industrials Moisès HUÉSIO i Josep REVENAQUE; els enginyers tèxtils Martí BENDICO i Francesc BALAGUER; els advocats Francesc VICENS, TORRENS, VERGERS, MUNTANYOLA i SAN MARTIN; l'escriptor Joan Josep MIRA (Josep MORENO) Premi Planeta 1952, els dibuixants Lozano OLIVARES (Desideri BABIANO) i Victor MORA, i el Director de programes de «PROCINES», Josep GOMEZ ZAPATERO, entre molts altres obrers, empleats i intel·lectuals barcelonins.

Centenars d'estudiants han estat sancionats amb multes i amb la pèrdua del curs i, 15 d'ells, amb la interdicció absoluta de cursar cap carrera universitària.

Darrerament s'han practicat detencions a la ciutat industrial de Tarrasa, des d'on un grup de joves treballadors ha estat enviat a la presó de Barcelona.

Malgrat les pròpies lleis del règim que assenyalen el termini de tres dies per a que els detinguts siguin deixats en llibertat o duta a la presó si se'ls sotmet a procés, en llur gran majoria han estat retinguts en la Comissaria Central durant més de deu i quinze dies i alguns més de trenta.

Emilià FABREGAS fou apallissat de dia i de nit fins que estigué completament deformat, inflat pels blaus, des de mig cos fins als peus. Sotmés a tortura continua durant tres dies, en restà 29 més emmanillat en una cadira i sense poder ajeure's, custodiat dia i nit per dos guàrdies.

Joan KEYER, obrer tèxtil, membre del Comitè Central del Partit Socialista Unificat de Catalunya, fou apallissat sistemàticament durant alguns dies i obligat a presència com era apallissada la seva muller. Donat el seu estat de salut i veient que no podria seguir resistint físicament més cops, la policia li aplicà l'electricitat a les manilles per tal de continuar torturant-lo.

Lluç MORALES va haver d'ingressar a l'Hospital Sant Pau amb una profunda ferida al cap, de resultes de la qual ha perdut l'ús de raó.

L'enginyer Francesc BALAGUER va sofrir un greu atac mental degut a la intensitat de les tortures.

En llur gran majoria els detinguts han estat apallissats reiteradament durant llargs dies a soles i per grups, obligant els uns a presenciar l'apallissament dels altres.

Mentrestant, les notes i els comentaris polítics, d'inserció obligatòria en la premsa, han tractat de fer passar els detinguts com a elements d'«un vast complot tramat a l'estranger», amb el fi de muntar contra ells un procés deslligat de les manifestacions de gener i d'aïllar els processats, particularment el camarada Emilià FABREGAS, de la solidaritat de les masses populars. D'aquesta manera, les autoritats franquistes, que els han entregat a la jurisdicció militar, tracten de fer-los imposar penes màximes pel Tribunal especial d'Espionatge i Altres Activitats.

L'actitud del Govern franquista envers els detinguts de Barcelona forma part d'un intent general de fer recuar la repressió terrorista que es manifesta actualment en la sèrie de detencions que s'estan efectuant arreu d'Espanya: la de l'escriptor Dionís RIDRUEJO i les més recents de Francesc HERRERA ORIA, Antoni MENCHACA i Valentí LOPEZ a Madrid, d'Antoni SATRUSTEGUI a San Sebastian, de Raul MOREDO a EL FERROL, i de desenes de militants obrers i demòcrates de tot el país.

Mes, tal com ha succeït en tantes ocasions, ara en millors condicions que abans, la solidaritat i l'acció a l'interior i a l'exterior en favor dels detinguts pot impedir la realització dels intents de la dictadura. La solidaritat interior i exterior es pot imposar en la defensa dels patriotes coratjosos que, indistintament de llurs opinions polítiques i condició social, s'esforcen per orientar i organitzar les accions pacífiques populars de protesta contra la dictadura i d'afirmació democràtica.

Els intents franquistes d'intensificar la repressió terrorista topen arreu amb la força creixent del moviment d'oposició, amb el clam unànim de les masses del poble exigint que es posi fi al funcionament dels tribunals militars, que cessin les tortures, que s'acabi amb l'esperit de guerra civil i que es concedeixi una amnistia general per a tots els presos, perseguits i exiliats antifranquistes.

Els més prestigiosos intel·lectuals de Madrid, Barcelona i altres ciutats, milers d'estudiants de totes les Universitats espanyoles, han elevat al Ministre d'Educació una petició per tal que siguin anul·lades les sancions dels estudiants barcelonins i per a que els detinguts siguin posats en llibertat. A l'estranger, un gran nombre de professors d'Universitats llatino-americanes ha reclamat també la suspensió de les esmentades sancions o que es deixi sortir d'Espanya els sancionats per tal que puguin seguir llurs carreres en les Universitats dels països hispano-americanos.

En les fàbriques i altres llocs de treball, pels diversos barris de Barcelona, circulen peticions en les quals signen milers d'obers, d'empleats, d'industrials i comerciants demanant la llibertat dels detinguts. La solidaritat s'organitza i es desenrotlla també en els principals centres obrers de tot Espanya. A l'estranger, els nombrosos amics del poble espanyol s'adrecen a les Ambaixades i Consultats d'Espanya en defensa del camarada Emilià FABREGAS i dels altres acusats amb ell.

El Capità General de la IV Regió, el Jutge instructor, comandant NAZARRE, i altres autoritats de Barcelona reben diàriament centenars de cartes i telegrammes reclamant que el procés passi a la Jurisdicció Civil i que es concedeixi als acusats la llibertat provisional.

La força i l'amplària que ha anat prenent el moviment de solidaritat i defensa envers els detinguts de Barcelona ha obligat ja les autoritats judicials a concedir la llibertat total o provisional a un cert nombre de detinguts.

Però és necessari insistir, reforçar i ampliar l'acció en defensa (passa a la pag. 2)

UNA QUESTIO FONDAMENTAL

El passat mes de febrer, els partits republicans, un sector de la C.N.T. i el Partit Socialista Obrer Espanyol han fet pública, a París, una declaració en la que responen a uns plantejaments fets per un grup polític liberal. Esquerra Republicana i el Moviment Socialista de Catalunya, signen també aqueixa declaració.

Els comunistes venim propugnant des de sempre la unitat d'acció de totes les forces d'oposició al franquisme i tot pas en aquesta direcció ens troba ben disposats a considerar-lo positivament. Es amb aquest esperit que volem fer algunes consideracions sobre l'esmentada declaració.

En ella s'afirma la voluntat d'establir un règim democràtic i d'assegurar la transició pacífica, dient: «...la solució nacional pacífica, humana i digna per a tots, consisteix en crear, a la caiguda del règim actual una situació transitòria sense signe institucional definit, és a dir: que no sigui monàrquica ni republicana, que no prefiguri ni prejuti la futura forma de govern d'Espanya. Aquesta qüestió es reserva íntegrament a la voluntat sobirana del país, que l'expressarà lliurement i amb totes les garanties en el moment més adequat».

Aquesta declaració coincideix en l'essencial amb els nostres plantejaments i compta, per consegüent, amb la nostra aprovació.

Aquest és un aspecte importantíssim de la gran qüestió que el poble de tot Espanya té plantejada. Es evident que sense claredat i entesa sobre la solució que caldrà donar es fa més difícil d'unir l'acció contra la dictadura que es vol enderrocar. Però considerem que això, tot i ésser molt important, és insuficient sobretot quan, com es fa en la citada declaració, es passa per alt l'altre aspecte de la mateixa qüestió, al nostre entendre el principal: com acabar amb la dictadura franquista.

El grup liberal que s'ha adreçat als signants de la declaració, presenta ell mateix tres hipòtesis diferents de com es pot acabar amb la dictadura, cadascuna menant a solucions distintes en l'immediat. Els signants de la declaració es conformen de triar. Afirment la seva preferència per una d'elles i n'arrodoneixen la formulació, però pràcticament llur actitud roman passiva, esperant a veure què passarà.

Creiem que l'actitud que correspon a partits u organitzacions que es proposin efectivament una solució democràtica ha d'ésser una altra. Tota l'experiència ensenya que una solució democràtica no pot ésser el resultat d'una bona i simple bona voluntat expectant de les forces democràtiques, sinó de llur acció. Tampoc no es pot esperar una solució democràtica de les promeses fetes per forces menys o gens democràtiques que, pels motius que siguin, s'oposen també al franquisme actualment. Tota acció porta l'empremta de les forces que la realitzen o que la dirigeixen i aqueixa empremta es troba també en els re-

sultats.

La solució amb què el franquisme serà substituït depèn fonamentalment de com es forà caure el règim actual, és a dir, de la participació que hi tindran les forces democràtiques.

Per això el P.S.U. entén que el deure dels partits i organitzacions que lluitem per una solució democràtica és efectivament el fer la màxima claredat en quant a la solució que s'ha de donar, però que no s'ha de descurar gens la mobilització de les forces respectives i llur participació en les accions que han d'acabar amb el franquisme.

Aquesta qüestió està avui a l'ordre del dia a tot Espanya. Les manifestacions de primers d'any de Barcelona, Madrid i altres ciutats importants han posat de relleu la ferma decisió de les masses populars. La voluntat del poble apareix tant clara que els estremiments franquistes intensificant la repressió no poden impedir que l'oposició se segueixi desenrotllant poderosament.

El Partit Comunista d'Espanya i el P.S.U. de Catalunya, estretament compenetrats, ja fa temps que venen lligant resolutament aquests dos aspectes de la qüestió. Llur actitud i llur activitat han jugat un paper de primer ordre en l'orientació i l'organització de les accions de les masses populars i concretament en la realització de les citades manifestacions de primers d'any.

Amb aquestes accions s'han creat condicions favorables per a més àmplies mobilitzacions, per a preparar arreu d'Espanya una gran manifestació nacional en la que puguin participar totes les forces d'oposició al franquisme, d'esquerra i de dreta, sense excepció, la qual manifestació podria ésser tan decisiva per a obrir pas a la transició pacífica com ho foren en 1931 les eleccions municipals del 12 d'abril.

Una altra consideració a la declaració citada és veure com a positiva la disposició d'Esquerra Republicana i del Moviment Socialista a prendre posició junt amb forces democràtiques de tot Espanya, deixant de voler tancar-se en un exclusivisme català que seria perjudicial a Catalunya i als altres pobles hispànics.

Aquesta disposició, que el P.S.U. ha considerat sempre necessària i de la qual se'ns en feia retret, ha d'afavorir encara més les possibilitats d'entesa i acció unida del P.S.U., d'Esquerra Republicana i les altres forces polítiques catalanes.

Es evident que la nostra participació tan plena com sigui possible en totes les qüestions que afecten a la democràcia espanyola en general, no exclou, ans més aviat necessita que hi hagi acord i acció unida per tal de preparar a Catalunya les accions necessàries coordinades amb les que s'emprenquin arreu d'Espanya per acabar amb el franquisme i pel restabliment de la democràcia.

QUESTIONS A TENIR EN COMPTE AJUT ECONOMIC

El P.S.U. ha estat sempre present a Catalunya, mobilitzant la classe obrera i organitzant i dirigint la lluita clandestina dels treballadors en els moments més durs de la dictadura franquista.

L'heroisme dels militants no hauria estat prou per a dur l'obra endavant sense l'ajut econòmic que el P.S.U. ha tingut en part de Catalunya mateix i, en major part, de les organitzacions del Partit a l'exili, que s'han afanyat per aportar-lo mitjançant les pròpies possibilitats i les d'altres catalans que, sense ésser comunistes, admiren la nostra acció i ansien també de conquerir la llibertat i la democràcia.

En les noves condicions creades, les aportacions dels militants, simpatitzants i amics de Catalunya mateix van essent més nombroses i substancials. Però al mateix temps, les necessitats econòmiques del Partit augmenten en proporció a les majors possibilitats d'organització del Partit i de mobilització de les masses.

L'ajut econòmic pren una importància considerable i té i tindrà una repercussió política.

Les organitzacions de l'exili, que tant han fet en aquest sentit, haurien de dedi-

car a aquesta qüestió una atenció adequada al moment present.

En la situació actual, quan es veu trontollar la dictadura i se sent créixer l'acció de les masses populars, no solament atreu amb més força la mirada dels demòcrates de tots els països, amics del poble espanyol, sinó que promou ensems noves energies entre els exilats que, després de tants anys, es deixaven guanyar per la desesperança.

Si les organitzacions del Partit a l'exili es posen la qüestió de l'ajut econòmic com una de les tasques més importants, l'ascens mateix de la lluita del nostre poble els valdrà granment per a trobar aquest ajut no exclusivament entre els militants, sinó molt més àmpliament entre el gran nombre d'exilats i entre els demòcrates dels països respectius, que segueixen amb interès la nostra lluita per la democràcia.

Una qüestió que cal tenir en compte és que en la mesura que les masses entren en acció i que la dictadura s'afebleix, les possibilitats polítiques del Partit s'elevan més i més i que per a desenrotllar-les plenament el P.S.U. ha de comptar també amb més possibilitats econòmiques.

SOLIDARITAT ENVERS ELS DETINGUTS...

(ve de la pag. 1)

dels processats per tal d'impedir que siguin condemnats en una paròdia de judici a portes tancades i sense defensa jurídica efectiva. Cal insistir per assolir que el procés passi a la Jurisdicció Civil i per a que el judici sigui públic amb plenes garanties per a la defensa.

El Comitè Executiu del Partit Socialista Unificat de Catalunya demana als treballadors i a tots els patriotes i demòcrates catalans, a tots els espanyols de bona voluntat i a tots els amics del poble espanyol de l'estranger, que continuïn i eixamplin per tots els mitjans a llur abast l'acció en defensa del grup de patriotes, l'únic delictes dels quals és l'haver cridat el poble barceloní a manifestar-se pacíficament contra la dictadura i per la democràcia i, per part d'alguns d'ells, simplement l'haver participat a les manifestacions de gener d'enguany.

Reclamem que el procés passi a la Jurisdicció Civil i que es concedeixi la llibertat provisional a tots els processats!

Exigim l'anul·lació de les sancions dels estudiants!

Incrementem l'ajut als presos i a llurs famílies!

Unim l'acció per tal d'aconseguir l'amnistia general per a tots els presos, perseguits i exiliats per motius polítics i socials!

La mobilització en favor dels detinguts de Barcelona durant les protestes de gener contribuirà ensems a reforçar el sentiment de reconciliació dels catalans i de tots els espanyols i accelerarà la consecució dels canvis pacífics que són l'anhel comú dels pobles d'Espanya i que retornaran al país la pau civil i la convivència democràtica.

El Comitè Executiu
del Partit Socialista Unificat de Catalunya.

30 de maig del 1957.

ELS INTEL-LECTUALS I LA LLUITA PER LA LLIBERTAT

Per Josep BONIFACI

En la Crida del Primer de Maig, fent el balanç de la lluita dels treballadors catalans per llurs reivindicacions i contra el franquisme, el Partit Socialista Unificat de Catalunya fa ressaltar la grandiosa mobilització de gener, autèntic plebiscit popular contra la dictadura i per la llibertat.

Els memorables onze dies de gener de Barcelona i les manifestacions de Madrid i altres centres vitals d'Espanya han elevat considerablement la voluntat i la confiança d'acabar amb el règim franquista per la via pacífica. Però per a triomfar per la via pacífica cal la participació cada cop més activa de les àmplies masses del poble.

Es per això que, coincidint amb la crida feta pel Partit Comunista d'Espanya, el Partit Socialista Unificat de Catalunya crida la classe obrera i els treballadors catalans a preparar una gran jornada d'acció «que tingui lloc al mateix temps en diversos ciutats i pobles de Catalunya» i formi part de la gran jornada nacional dels pobles de tot Espanya.

Una mobilització general autèntica és possible perquè el franquisme ha lesionat sistemàticament els interessos materials, morals i culturals de totes les classes i capes socials de Catalunya i de tot Espanya a profit exclusiu de l'oligarquia financera i dels monopolis ianquis. Franco ha posat Espanya a disposició de l'imperialisme americà per a la guerra atòmica que prepara contra els països del socialisme, contra la llibertat i la democràcia arreu del món.

La gravetat d'aquest perill també fa més indispensable i urgent la lluita per a treure Franco del poder. I si del greu perill que amenaça la humanitat n'és conscient la gran majoria de la població de la Terra, els intel·lectuals són per llur preparació cultural els que estan en millors condicions de comprendre les dimensions cataclísmiques d'una guerra atòmica. Es per això que els més destacats savis atomistes, metges i biòlegs han dit que la guerra atòmica és un crim contra la humanitat, és un genocidi.

Els intel·lectuals catalans tenen el deure sagrat de contribuir amb llur aportació activa i persistent a la mobilització de tot el poble encaminada a apartar Espanya de la guerra, treure Franco del poder, a restablir la llibertat. La guerra es pot evitar. En les condicions actuals els pobles poden imposar la pau i amb el triomf de la pau assegurar l'elevació del benestar de la humanitat i del floriment esporenós de la cultura. Mes l'èxit de la lluita per la pau depèn de l'acció conscient, ferma, decidida i constant de tots els pobles. En el despertar de les consciències adormides, en mobilitzar-les, els intel·lectuals hi tenen un lloc d'honor i de responsabilitat.

En les condicions de la dictadura franquista, els intel·lectuals catalans tenen altres motius per a lligar-se amb el poble en la lluita contra la dictadura, perquè aquesta és la que provocà la guerra civil i, per tant, és responsable màxim de les conseqüències que ha tingut. És responsable que els treballadors hagin de fer jornades esgotadores de 10, 12 i 14 hores per a poder obtenir un mínim vital indispensable. És responsable de la degradació cultural deguda a l'abandonament de l'ensenyança per part de l'Estat: manquen milers de mestres i d'escoles, l'estudi és prohibitiu pel seu cost als fills dels obrers i d'una gran part de les classes mitjanes, les escoles secundàries, superiors i especials manquen dels elements indispensables dels crèdits necessaris a l'investigació, els mestres i professors estan impossibilitats de conèixer, i més encara d'ensenyar, les diferents concepcions científiques de les ciències naturals, de la filosofia i de l'economia. També la dictadura és responsable de la gran limitació d'intercanvis culturals: els intercanvis amb els països del socialisme, on la cultura és estimulada per tots els mitjans i posada per

complet al servei del progrés i del benestar del poble, han estat absolutament prohibits i encara actualment topen amb enormes obstacles oficials; els mateixos intercanvis amb els països occidentals també són frenats per manca d'ajut de l'Estat i pel grau de pauperisme que abarca àmplies capes d'intel·lectuals.

Les biblioteques han estat podades pel franquisme basant-se en principis obscurantistes inquisitorials. Mancades de les assignacions indispensables per a l'enriquiment constant són inhospitalàries. En lloc d'ésser centres d'expansió cultural, acollidors, on l'investigador trobi facilitats i estímuls, són cada dia més magatzems de llibres fora de l'abast de la gran majoria dels intel·lectuals i del poble.

Per Catalunya això és encara més greu pel fet de la prohibició de la nostra llengua en tots els graus de l'ensenyament. La Universitat de Barcelona, cap i casal de Catalunya, no té càtedra de català.

A Catalunya, els catalans pensem i parlem en català. La creació literària i artística, la investigació científica de les ciències naturals i socials, la investigació històrica, tenen llurs arrels en les entranyes del poble. La saviesa popular té com a vehicle l'idioma maternal. Per això la prohibició de l'ensenyament en la llengua nadiua és l'atemptat més felló contra l'ànima catalana.

Els intel·lectuals catalans tenen el deure indefugible de mobilitzar-se en defensa de la nostra cultura al costat del poble per tal d'alliberar Catalunya de l'esclavitud política, econòmica, cultural i nacional.

Es cert que ja s'ha arrencat al franquisme el dret de publicar llibres en català,

de fer teatre català i de cantar cançons catalanes; però mentre l'ensenyament del català no sigui lliuri oficial, la cultura catalana romandrà inevitablement raquítica i no podrà fer la seva aportació al tresor de la cultura universal.

Solament amb un règim de llibertat i democràcia podrà Catalunya retrobar les llibertats autonòmiques, impulsar l'economia i la cultura, millorar les condicions de vida del poble. En un règim de democràcia, el poble pot fer que la cultura ocupi en les atencions de l'Estat un lloc preeminent que la dictadura actual concedeix a la guerra. L'escola i la intel·ligència podran tenir la màxima atenció del poble, al qual el floriment cultural, científic i tècnic retorna assegurant-li una vida més plena i joiosa.

El franquisme no pot donar res de tot això perquè és el domini d'una oligarquia que governa pel seu profit i contra els interessos del poble.

En cridar els obrers, els treballadors i tot el poble a intensificar la lluita per a acabar amb la dictadura franquista, el Partit Socialista Unificat de Catalunya valora justament l'aportació que han fet i fan els estudiants i els intel·lectuals.

La classe obrera marxa en els primers rengles en l'actual combat de tot el poble per la conquesta de la llibertat. La classe obrera mostra un magnífic sentit cívic i dona proves de capacitat i de responsabilitat. A l'entorn de la classe obrera s'uneix cada dia més el conjunt del poble de Catalunya. Els intel·lectuals catalans han de contribuir a unir l'esforç de tot el poble de Catalunya en la lluita per la llibertat, a unir l'esforç dels pobles hispànics puix que tots tenim el mateix interès en la democratització d'Espanya.

CONTRA EL PERILL ATOMIC PER DAMUNT DE DIVERGENCIES IDEOLOGIQUES I FRONTERES D'ESTAT

El món és testimoni d'un bell exemple, sense precedents en la història, de consciència i responsabilitat col·lectiva.

Darrera del savis atòmics s'ha aixecat no menys solemnement l'advertència dels savis biològics, bioquímics i del cos medical. I alertats per uns i altres, als pobles reclamen que es deturi el vent de bogeria de la carrera armamentista nuclear.

Caldrien pàgines senceres per a recollir-ne totes les manifestacions. Totes elles posen de relleu una preocupació dominant: l'esdevenidor de la humanitat entera.

No es menys cert però, que mai ha estat més urgent deturar les explosions experimentals. Veus autoritzades de grans savis biològics i bioquímics han precisat que el perill existeix ja des d'ara i que la radio-activitat provocada per les explosions que han tingut lloc causaran ja a l'actual generació i als seus descendents milers de víctimes arreu del món.

Aquesta nova i molt seriosa advertència de científic de renom mundial ha fet que el sentiment de revolta que creça els pobles contra el perill atòmic, es concentri avui contra la continuació de les experiències.

Un fet nou mereix ésser destacat: la participació a aquest moviment d'opinió dels savis americans. Es sabut que fins ara havien estat rares les veus provinents de Nord-Amèrica que se sumaren a la pro-

testa mundial en raó de les pressions polítiques de les quals són objecte constantment per part del Govern dels Estats Units.

Però tot d'un cop, en 4 dies, 2.000 savis americans signaren una crida encapçalada pel Dr. Pauling, Premi Nobel de Bioquímica 1954, adreçada «Als Governos i pobles del món enter» en la que afirmen: «Cada nova quantitat de radiacions desgasta la salut d'éssers humans del món enter... Per la nostra qualitat de savis sabem el que aquests perills representen i, per consegüent, tenim la responsabilitat de fer-los conèixer».

L'esclat amb que els savis americans han fet llur entrada masiva en la palestra al costat dels savis alemanys, japonesos, soviètics, anglesos, de Joliot-Curie, de Schweitzer... de tots els savis que arreu del món han alertat els pobles dels perills de les radiacions atòmiques, és una contribució molt important per descartar el perill.

Cal no oblidar que els principals factors de guerra que, per satisfer sòrdids interessos materials i objectius polítics inconfessables, espenyen la política armamentista nuclear de la coalició del Pacte Atlàntic i refusen sistemàticament les multiplicades propostes de desarmament i cessació simultània de les experiències, que han estat formulades pel Govern Soviètic, es troben a Washington.

EL BISBE, Dr. MODREGO, I ELS DETINGUTS

La solidaritat amb els detinguts i llurs famílies es desenrotlla activament a l'estranger per part dels espanyols exiliats o emigrants i pels nombrosos amics del nostre poble.

Volem constatar particularment que les diverses entitats espanyoles de l'Uruguai s'han adreçat a l'O.N.U. i a distintes autoritats barcelonines en favor dels detinguts pels esdeveniments de gener passat. Una carta adreçada per la entitat «Casa de España» de Montevideo al Dr. Modrego, bisbe de Barcelona, ha obtingut resposta en els següents termes:

«...Lloable tret de cristià i fraternal afecte en favor del que pateix i senyal inequívoca d'amor a la seva Pàtria (que no pot morir en el cor dels fills d'Espanya) i als seus germans que són tots els espanyols, és el significat de la carta d'aqueixa Casa d'Espanya.

Amb satisfacció puc manifestar que, seguint la norma que he observat des de que acabà la nostra contesa, m'he interessat en favor dels detinguts en aquesta ciutat amb motiu dels últims incidents, havent estat quasi tots posats en llibertat».

Copçant i valorant tota la importància d'una tal gestió, ens permetem d'assenyalar a l'atenció del Dr. Modrego que un bon nombre de detinguts resten encara a la presó sotmesos a la jurisdicció militar.

Al nostre entendre cal subratllar el cas dels que segueixen empresonats més que el dels que han estat posats en llibertat. I demanem senzillament que els subjectes a procés passin a la jurisdicció civil i s'atorgui a tots el benefici de la llibertat provisional, basant-nos estrictament en la pròpia legislació del règim.

MESURES A FAVOR DELS RICS

La Diputació provincial de Lleida havia establert un impost d'un centí per quilo d'oli. Això significava, dintre del fet que plana damunt de tots un nou impost, que els que tenen més i millors arbres i, per tant, un millor rendiment pagaven una proporció igual a la dels pagesos més pobres.

Ara, aquest sistema d'impost s'ha modificat a favor dels més rics. En lloc de pagar un centí per quilo d'oli, es fa pagar 80 pessetes per hectàrea.

Així resulta que els rics, que tenen millor terra, més arbres i mitjans per a procurar-se adobs i altres productes necessaris per al bon conreu, obtenen una producció més elevada per hectàrea que no pas un pagès modest. En definitiva, el pagès ric paga una mida menys el pagès pobre una mica més.

D'aquesta manera es vol sembrar divisió entre els pagesos i fer que es barralin entre si discutint el sistema dels nous impostos. Es cert que els pagesos més modestos han de protestar, però no tant contra el altres pagesos que paguen menys, sinó junt amb ells per la supressió dels impostos darrerament establerts i per la disminució general dels altres.

La lluita per una disminució general dels impostos i contribucions pot unir l'acció de la gran majoria de pagesos de cada localitat i comarca.

Corresponsal

A QUI CONCEDEIX EL FRANCO L'ESCALA MÒBIL

En aconseguir el mes de novembre de l'any passat un augment de salaris, els treballadors, tot i considerant-lo insuficient, van respirar una mica. La campanya estrepitosa de la propaganda del règim afirmant que no es deixaria apujar els preus conhortava, si es pot dir així, de la insuficiència de l'augment.

Però passant els dies els preus dels articles han tornat a apujar-se tots i, actualment, els assalariat es troben amb les mateixes dificultats d'abans de novembre i en llur majoria encara pitjor.

Els treballadors comprenen més clarament, per aquest fet, la importància de lluitar per l'escala mòbil dels salaris, que obligui a augmentar-los sistemàticament en la quantia de les pujades dels preus. Però en això sí que Franco ha dit rotundament que no.

Franco no vol decretar l'escala mòbil per als treballadors. En canvi amb els decrets augmentant els preus del ferro, del ciment, del carbó, dels transports, de l'enllumenat, de l'aigua, dels lloguers, dels periòdics, de tot, assegura una mobilitat contínua en alça als beneficis dels grans capitalistes explotadors.

Començant per la Banca, els sis més grans Bancs: Hispano-Americà, Espanyol de Crèdit, Central, Biscaia, Bilbao i Urquijo, que junts van fer en 1955 un benefici de 1.019 milions de pessetes, l'han fet de 1.261 milions en 1956. Es a dir: a llurs accionistes han repartit enguany 242 milions de pessetes més que l'any passat.

La gran Empresa «Minas del Rif» ha augmentat els beneficis de 128 milions en 1955 a 200 en 1956 i «Forces Elèctriques de Catalunya» (La Canadenca) de 289 milions a 447, també de 1955 a 1956. Aquestes dues empreses, doncs, reparteixen enguany als accionistes 230 milions de pessetes més que l'any passat.

L'Empresa mixta de l'INI i del capital privat, «S.E.A.T.» feu 24 milions de benefici en 1954, en va fer 125 milions

en 1955. Enguany l'Assemblea d'acció repartirà un dividend del 10 per cent sobre el que va repartir l'any passat, perquè és més important.

Els mateix es pot anar dient de moltes altres empreses. Veus aquí el perquè el Govern no concedeix l'escala mòbil als treballadors i el perquè el salari mínim amb el qual els treballadors s'ha de calcular el seu treball.

Però els treballadors es fan forts i lluiten per tota la raó. Ara, per a evitar l'augment dels salaris que tots els treballadors, nimenent, el Govern i els alts funcionaris de deixar els sindicats que discuteixen els «possibles» augments de salaris, han d'agafar al mot. De totes les maneres, del port i de les mines, de tots els sectors, d'enviar als sindicats respectius del sector pleats que reclamin i exigeixin un augment de salaris i que insisteixin per que el salari mínim i un salari mínim més elevat que els preus ho han fet necessari.

Les lluites de l'any passat van ser sense acció, sense múltiples manifestacions i insistents dels treballadors.

Les grans manifestacions de la classe obrera dels últims dies, de l'elevat grau de consciència dels treballadors, de tots els treballadors de la classe obrera dels, empleats, re i organitzar l'afany de tots els treballadors que nomenin comissions que exigis i prenguin mesures per a tota la classe obrera ésser necessària.

Els treballadors tenen dret a que els grans capitalistes d'alguns països robats a llur fam i a la de llurs famílies.

BREUS NOVES I COMENTaris

EL DESORDRE ESTABLERT. — Amb aquest títol, la revista catòlica «El Ciervo» publicava un comentari en el qual s'hi diu: «...Fa poc un amic em va invitar a una representació teatral... Tot el local estava ocupat únicament per la classe social alta. Vaig preguntar perquè les altres classes socials no hi assistien i em va semblar que els extranyés a preguntar».

...Ahir vaig anar a una exposició de pintura. En demanar els preus em vaig quedar astorat. «Però així — vaig dir — sols poden comprar els potentats».

...La cultura és patrimoni de les classes econòmicament fortes. Es veritat que els artistes, i en general els intel·lectuals, no solen pertànyer a aqueixes classes, però gairebé sempre es veuen obligats a produir per a aquest sector social. Els obrers, els agricultors, etc. estan —com a classes— exclosos d'aquestes activitats humanes.

...Quelcom semblant passa amb l'ensenyament. La majoria dels que cursen estudis superiors pertanyen a les classes adinerades.»

**

SEGONS DADES OFICIALS... — El Servei Sindical d'Estadística de Barcelona ha publicat certs càlculs referents als índex de preus des d'Agost de l'any passat a finals de Març d'enguany. Segons aquestes dades, durant aquests mesos els preus del calçat

han augmentat d'un 28 per 100, els dels articles de neteja i domèstics d'un 25 per 100, els del combustible i la llum d'un 20 per 100, els de la roba d'un 19,5 per 100.

**

UNA PEL·LÍCULA DE CO-PRODUCCIO HISPANO-SOVIETICA? — Certs periòdics han informat que ha estat establert darrerament un acord per a la realització d'una pel·lícula en co-producció hispano-soviètica que serà titulada «Antonio» i que tindrà com a motiu la vida d'aquest popular ballarí. Una revista publicava fa uns dies una entrevista amb el seu futur protagonista, que es el propi ballarí:

Escribia l'interviador:

«L'hi hem demanat que ens amplii detalls entorn a la pel·lícula.

— Sols puc dir-li que es titul·larà «Antonio» i que els exteriors es filmaran a Praga, i els interiors a la nostra patria.

Jo opino que la producció d'aquest film serà un pas extraordinari per obrir a la producció cinematogràfica espanyola un nou mercat, indubtablement immens.»

**

NOU I FEIXUC IMPOST. — Un decret gubernatiu ha disposat la matriculació especial, abans del primer de Juny d'enguany, de totes les bicicletes amb motor.

Aquesta...
1.800 pes...
El caràct...
disposició...
evident de...
d'aquests...
quatre mil...
matriculació...
aquesta...
a més de...
bé totalitat...
dors que s...

OMISSIONS
constituïda...
l'Institut...
se dolor...
Rodés de...
Societat...
tenses de...
plicar els...
quest mèt...
nament...
No sabe...
del Dr Ro...
rò és el...
ha reeixit...
gament so...
làctic del...
rant el no...
bertes i...
dors i la...
Encara...
de la pre...
d'estrany...
manipulat...
claracions

D'ARREU DE CATALUNYA ELS CORRESPONSALS DE "TREBALL" ESCRIUEN

UNITAT D'OBRRERS COMUNISTES I CATOLICS

En la nostra localitat (de la Costa Brava), els militants comunistes ens trobem en bona relació amb treballadors que pertanyen a Acció Catòlica, comprés algun dirigent local.

Els documents del nostre I Congrés han estat difosos i els citats militants d'Acció Catòlica els troben ajustats a la situació actual i es manifesten d'acord amb la política de reconciliació nacional i el programa de solidaritat catalana.

En una de les grans fàbriques s'han celebrat eleccions i els membres del Jurat d'Empresa que han estat elegits compten amb la simpatia dels treballadors, que s'havien posat d'acord per a votar-los.

Això pot facilitar la solució d'un problema pendent a la fàbrica. Per a defugir el pagament dels augmentos decretats el passat mes de novembre, el patró vol establir noves formes de preu fet. En les discussions entre els obrers i el patró, aquest ha proposat de donar 500 pessetes per tal d'arreglar a les bones la diferència entre el que els obrers han cobrat i el que havien de cobrar. Els obrers es neguen a acceptar-les reclamant tot el que se'l deu.

Els obrers havien decidit de declarar-se en vaga, cosa evitada per la intervenció de les autoritats locals promentent que obligaran el patró a pagar.

Els obrers no volen pas fer una vaga pel gust de fer-la, però tampoc no estan disposats a esperar indefinidament sense cobrar el que se'ls deu.

Corresponsal

PROJECTES AMB DINERS DELS ALTRES

El juliol de l'any passat els industrials i comerciants de Tarrassa van ésser convocats per l'alcalde de la ciutat. Aquest els va fer la proposta de pagar entre tots la construcció d'una escola a la barriada de «Can Aurell», de la qual es farà càrrec la Congregació Salesiana, i una Escola-Guarderia a la barriada de «Can Montilior», que han de regir les monges carmelites.

Els concurrents a la reunió es van trobar, com si diguéssim, amb la pistola al pit i, vulguis no vulguis, van acceptar el compromís de pagar dues aportacions de cent pessetes per cada obrer o empleat que tenen.

La reunió es va acabar aviat i sense gaire entusiasme.

Però a partir de gener d'enguany tots els industrials i comerciants de Tarrassa, els que assistiren a la reunió i els que no hi assistiren, reben una nota de l'alcaldia indicant que han de fer efectiva la primera aportació. Els petits comerciants i artisans que no tenen cap obrer ni empleat han de pagar 100 pessetes com a primera aportació.

Molts són els que es neguen a pagar i troben massa fàcil de fer projectes amb els diners dels altres.

Que calen escoles a Tarrassa i arreu és ben sabut. Però és l'Estat el que les

ha de construir, destinant-hi els diners que avui gasta en bases militars i altres obres improductives.

Corresponsal

PERSPECTIVA DE CRISI I D'ATUR FORÇOS

En la nostra localitat han tancat aquests dies algunes fàbriques de gèneres de punt. Alguns obrers han estat absorbits per altres fàbriques però un cert nombre tenen dificultats per trobar feina.

Les petites fàbriques es troben davant d'una situació insostenible, agreujada darrerament per les restriccions elèctriques. Alguns d'aquests petits fabricants anuncien que es preparen a tancar.

Aquí hi ha bon nombre de treballadors que tenen a casa una o dues màquines prenent comandes dels fabricants locals. Fins ara no pagaven impostos, ço que els permetia guanyar-se la vida. Però des de començaments d'any passen per les cases uns inspectors d'hisenda i els obliguen a pagar 1,000 pessetes per cada màquina.

L'ambient general és molt més densament antifranquista des de que el boicot dels transports urbans de Barcelona, el passat mes de gener, va donar lloc a que s'intensifiquessin els comentaris i tothom digués més obertament el que pensa. Es com si cadascun hagués començat aquell dia a saber que tots els veïns són tan antifranquistes com ell. La gent es té més confiança i es manifesta sense la premissa d'abans.

El nomenament de Gual i Villalbí va crear un moment certes il·lusions entre els burgesos, però ja ha passat. En aquests medis es diu públicament que cal que Franco se'n vagi. No cal dir que entre la població obrera i pagesa els comentaris són més radicals.

Corresponsal

DES DE L'URGELL

CONTRA LES NOVES TARIFES DEL CANAL

El conflicte dels pagesos amb la Companyia del Canal d'Urgell ja ve de lluny. Durant el període republicà, les protestes i accions dels regants van aconseguir que el cànon de reg es pagués en metàl·lic en lloc del nové de fruit com es venia fent.

L'any passat els regants es van trobar amb la decisió de la Companyia i del Govern de tornar a augmentar les tarifes, a causa del qual es van produir protestes de la Junta Central de Regants i per part dels regants individualment. Malgrat tots els raonaments, com que les protestes es feien en alçada, però havent ja pagat per endavant, el silenci oficial ha estat prou per a deixar els pagesos esperont, mentre la Companyia ha embutxacat els pagaments.

Per a adobar-ho, enguany la Companyia ha exigut un nou augment de les tarifes i exigeix el pagament de 80 pessetes en lloc de 62 per cada jornal de terra.

Es pot comprendre el descontent dels pagesos regants llegint les xifres que acabem de citar. Per això la protesta s'ha intensificat en tots els pobles de l'Urgell i en moltes localitats els regants s'han posat d'acord per cursar llurs protestes com l'any passat, per enguany sense pagar per endavant fins que no hi hagi una decisió.

Els pagesos estan ben decidits, passi el que passi, a no pagar el nou augment.

Corresponsal

SOLIDARITAT DEL POBLE ENVERS ELS EMPRESONATS

Els detinguts amb motiu de les manifestacions de gener, camarades Fàbregas, Keyer i altres, obrers, intel·lectuals i estudiants, reben en formes diverses proves demostratives de la solidaritat popular.

En múltiples casos, els comerciants dels barris respectius no han volgut cobrar a les famílies els articles destinats als detinguts o bé després de servir, hi han afegit un pot de confitura o una capsa de galetes o altra cosa, indicant: «Digueu-li que això li envio jo».

En algunes empreses els patrons han seguit pagant els salari a la família i en altres els obrers han fet col·lectes i en fan per les famílies.

La muller d'un dels detinguts que té fills petits, per exemple, immediatament després que la policia se n'emporta l'home, els veïns reuniten 100 pessetes per a ajudar-la. Un veí li feu portar dos quilos de peix, un comerciant del barri li va enviar un quilo i mig de

farina maltejada pels nens, uns altres li portaren dos quilos d'arròs, biscuits i articles diversos. Després la solidaritat ja més organitzada l'ha atesa convenientment.

El dia de Pasqua els obrers tèxtils empresonats van rebre de llurs companys de treball tres magnífiques mones, una de les quals portava una tarja que deia: «un senyor de Manxester».

Els que han estat posats en llibertat, en sortir, han estat rebuts a la barriada i als llocs de treball amb una gran alegria, amb abraçades, una recepció que es pot dir de triomf.

Les proves de solidaritat porten alegria a les llars, a les famílies dels detinguts i a aquests mateixos, que veuen així com llurs sacrificis no són en va i senten a llur voltant l'escalf del poble.

Cal desenrotllar la solidaritat material i promoure arreu un clam poderós que exigeixi l'amnistia general per a tots els presos i exiliats polítics.

ELS SILENCIS DEL "MINISTRE CATALÀ"

Ja hem tingut ocasió de comentar alguns dels aspectes de les primeres —i, per ara, últimes— declaracions ministerials del Sr. Gual i Villalbí amb motiu del seu nomenament.

Voldriem avui comentar els seus silencis.

En les seves manifestacions públiques el ministre ha tractat de diversos aspectes econòmics de la vida del país, sense deixar, però, de referir-se a altres de la situació nacional i àdhuc internacional. Tenint en compte el volum i l'amplitud d'aquestes manifestacions oratòries —a les quals ha volgut donar el caràcter d'una mena de programa o de professió de fe— el discret silenci observat pel Sr. Gual en tot allò que de prop o de lluny fes referència a les conseqüències de la política d'opressió nacional a que està sotmesa Catalunya és ben singular en un «ministre català».

No es tracta, naturalment, de que demanem peres a l'om. Ni al Sr. Gual i Villalbí de que actuï, realment, com a ministre català en el sistema dictatorial del general Franco. Però sí que cal posar de relleu davant dels seus «oblits» sobre qüestions tant cabdals i que estan tan profundament ancorades en les preocupacions del nostre poble, el veritable sentit d'aquesta participació ministerial de l'economista català.

Si ens referim d'antuvi a la situació econòmica de Catalunya, la discreció del Sr. Gual és plenament demostrativa. Ningú que no sigui, com sembla ser-ho el ministre, sord o cec de conveniència no pot ignorar els estralls infligits a la nostra economia per la política instaurada i mantenida pel règim, d'opressió nacional, anticatalana, basada en un centralisme eixorc i burocràtic. No es tracta d'establir en aquestes curtes línies un balanç dels funestos resultats per a la economia catalana d'aquesta política, però és evident que les seves conseqüències són prou sensibles a Catalunya: en primer terme per a les masses treballadores i mitjanes del país, però també per a sectors fonamentals de la burgesia, i no solament la mitjana i petita. D'altra banda, no és cap secret que importants cercles industrials catalans que toquen de prop al propi Gual i Villalbí han manifestat, i continuen manifestant, un viu descontent contra moltes de les repercussions en llurs indústries i afers, i en general en la vida econòmica de Catalunya, de la política de la camarilla. Malgrat tot, el Sr. Gual i Villalbí no ha volgut fer al·lusió, encara que fos vel·lada o llunyana, a aquesta situació. I amb tot és ben evident que els més diversos estaments de Catalunya coincideixen en apreciar l'urgent necessitat d'acabar amb aquest centralisme aprofitós, curt de vista, contrari no sols als interessos i a les característiques catalanes, sinó, en general, als de tot Espanya. Ara bé, ningú no ignora que, enfront d'aquests anhels, s'hi planfen un grapat de grans financers i industrials de Catalunya, els quals es troben lligats a la camarilla governant i formen part d'aquest «sindicat d'interessos» establert i fomentat per Franco al qual al·ludia darrerament l'escriptor Dionisio Ridruejo en recents declaracions a un periodista cubà.

Cal doncs preguntar-se: El silenci del Sr. Gual i Villalbí sobre tals importants qüestions hem d'interpretar-lo com el fet que el ministre català s'ha convertit en advocat d'aquest «sindicat d'interessos»? La resposta definitiva a la pregunta no podrà fer-se esperar gaires setmanes.

Si llencem un esguard als altres aspectes de la nostra situació que estan més íntimament vinculats amb el nostre esperit na-

cional, especialment a la situació creada a la nostra cultura, els silencis del ministre no són menys demostratius. Aquest home que és —cal recordar-ho— President d'una de les més velles llars de la nostra cultura, l'Ateneu Barcelonès, no ha sabut trobar en cap dels seus discursos i manifestacions ni una sola frase, ni un sol mot per tractar de la llastimosa situació actual de la cultura catalana com a conseqüència de totes les mesures opressives, vexatòries i discriminatòries amb les que se l'ha volgut anorrear, ni del neguit que s'expressa en els medis més amplis i diversos de casa nostra per al seu recobriment i redreç.

El Sr. Gual i Villalbí no ignora els esforços meritoris de tants dels nostres homes de cultura per a mantenir vivent la flama del nostre esperit nacional. Coneix la lluita aferrissada d'homes de lletres i editors per a fer possible l'edició sense restriccions quantitatives dels llibres en català. Sap perfectament la fretura i el daler existents en els més amplis medis catalans per a que s'aixequi l'odiosa prohibició de publicacions en llengua catalana: revistes, setmanaris, diaris. Com no seria així a casa nostra, que ha conegut abans del franquisme la publicació de més de vint diaris en

català i de prop de quatre centes publicacions diverses, revistes, setmanaris, butlletins, etc.!

Tampoc d'això, diem, el Sr. Gual i Villalbí, «ministre català» per la gràcia de Franco, no sembla tenir-ne cura.

Es evident que tot aquest seguit de silencis i oblits no són casuals.

De fet la seva posició claudicativa —que amb qualificatiu segurament massa lleu podríem anomenar ambigua— no fa més que reflectir la de certs homes i nuclis de la nostra gran burgesia que tan sovint s'han posat i encara es posen el nom de Catalunya als llavis per a traïr, en avinenteses decisives, els anhels del poble i els interessos nacionals de Catalunya, i que avui mostren llur complicitat —ja sigui oberta, ja sigui vergonyant— amb l'estat de coses actual contra el qual el nostre poble s'alça. I és clar, així mateix, que una ambigüetat d'aquest tipus, en una situació política com l'actual no podrà perllongar-se massa. I aquest singular «ministre català» que és el Sr. Gual i Villalbí es trobarà davant l'opció de lligar-se definitivament a aquesta camarilla que marxa vers l'ensulciada, o a prendre actituds més conformes als interessos i a la voluntat dels catalans.

DESPRES DE LA VI ASSEMBLEA AGRARIA NACIONAL

Els dies 6 al 11 de maig s'han celebrat a Madrid les sessions de la VI Assemblea d'«Hermandades». Més de mil delegats, segons la informació oficial, han estat presents.

Aquesta Assemblea, precedida per diversos Congressos regionals, entre els quals el de Catalunya i Balears celebrat a Lleida l'octubre de l'any passat, ha estat ajornada en tres ocasions. Malgrat la preparació oficial i el caràcter de la immensa majoria dels delegats, el Govern franquista no tenia gaire confiança que l'Assemblea s'accontentés d'aprovar la política agrària del règim.

I així ha estat. Coincidint en l'exposició dels greus problemes del camp, les intervencions de la majoria dels delegats han apuntat vigorosament cap a la dictadura de Franco com a responsable de la situació.

El diari «Pueblo» ho comenta escrivint: **«El termòmetre de l'apassionament va pujant a poc a poc a l'Assemblea. Es podria creure que això és sinònim del fet que l'assembleista desborda els límits de la més elemental correcció i perd els estrepes en les intervencions. Si bé és cert que a alguns se'ls escapa la llengua, cosa molt justificable, en parlar de llurs problemes».**

Els jerarques falangistes s'han vist obligats a plegar veles i han hagut d'acceptar que la «revolució nacional» al camp —després de 17 anys!— està pendent de fer-se. Aquest reconeixement ploraner no pot enganyar ningú. És el caràcter mateix de la dictadura, posada al servei dels grans terratinents contra els interessos de les grans masses de pagesos treballadors, allò que obstaculitza en desenrotllament normal de l'agricultura i la seva contribució al desenrotllament de l'economia del país.

Les resolucions elaborades en els diferents Congressos regionals, orientades en

gran part a trobar solucions justes, han estat en el centre de l'atenció dels delegats, però no han mancat tampoc la demagògia i les combinacions per adulterar-les i treure-les-hi el seu veritable contingut.

El problema de la productivitat és efectivament un gran problema del camp espanyol. Però la manera com l'enfoquen les jerarquies del règim és contrària a la productivitat efectiva i als interessos de la majoria dels treballadors del camp. Els jerarques franco-falangistes parlen de productivitat per a justificar la seva política de concentració (d'expoli dels pagesos treballadors) a favor dels terratinents i d'intervenció oficial i dels organismes monopolistes en les qüestions de la producció i del comerç. En canvi, un bon nombre de delegats han posat justament la qüestió de la productivitat exigint la llibertat de comerç per als productes del camp com estímul de la producció i una política consistent en facilitar als pagesos a preus abordables les màquines, implement, adobs, llavors i altres coses imprescindibles.

La contradicció entre les necessitats de l'agricultura i la política imposada per la dictadura del general Franco ha aparegut en l'Assemblea en el contrast de moltes intervencions i les resolucions tal com han estat expressades o en els problemes que s'han silenciats.

Les intervencions que es pot dir expressaven els anhels de la pagesia han reclamat entre altres coses: que es redueixin els impostos i contribucions; que es revaloritzin els productes de la terra; posar fi a la intervenció dels monopolis estatals i deixar tots els productes a la llibertat de comerç, anul·lar la llei de concentració parcel·laria, elevar el nivell de vida dels treballadors del camp i equiparar els obrers agrícoles als industrials en matèria d'assegurances socials.

(passa a la pag. 8)

" VIA FORA CATALANS ! MORI EL MAL GOVERN ! "

«Mori el mal Govern!». Fa 317 anys, els segadors aplegats als voltants de Barcelona entraren amb aquest crit a la ciutat, forcaren la presô alliberant els detinguts i desfogaren llur ira contra el virrei, comte de Santa Coloma i altres representants del poder central.

No cal dir quantes són les coses que han canviat en aquests 317 anys. Nogensmenys, «mori el mal govern!» és un crit de plena actualitat: és el «mori Acedo Colunga!» dels estudiants barcelonins àvids de llibertat, o el «mori el franquisme!» que surt de les entranyes de les masses populars quan, com fa uns mesos, es manifesten unànimement pel carrers de Barcelona, negant-se a fer ús dels tranvies, anant a pu a llurs quefers habituals.

El 1640 feia ja tres anys que Espanya estava amb guerra amb França i les tropes del rei eren mercenàries, recrutades en gran nombre a l'estranger, a Flandes i Alemanya. La presència de tropes en guerra sempre comporta danys, la gravetat dels quals mengua solament quan la població i l'exèrcit es troben animats d'un mateix esperit, quan l'una i l'altre senten i lluiten per una mateixa causa. Aquest no era ni podia ésser el cas de la població catalana i de les tropes mercenàries de Felip IV.

Al mateix temps, intervenien causes econòmiques que enverinaven les relacions entre Catalunya i el poder real. Els turcs arruïnaven el comerç caçalà de la Mediterrània, agreujat per les prohibicions dictades pel Papa, i Felip IV responia negativament a la demanda dels catalans del dret de comerciar amb Amèrica. Barcelona sentia créixer les dificultats que frenaven el seu desenrotllament. Se li tancaven portes i se l'empenyia cap a la decadència.

Els pagesos s'aixecaven contra les malifetes de la soldadesca i la burgesia tot just naixent se sentia oprimida pel poder real, massa lligada amb la noblesa catalana que s'enfrontava amb el monarca gelosa dels seus privilegis feudals. Així es va produir un apinyament de la població catalana del 1640 a l'entorn de la ciutat comtal contra la repressió que, després de les jornades barcelonines conegudes amb el nom de «Corpus de sang», anava a desencadenar el rei d'Espanya. No és possible examinar en l'espai d'aquestes ratlles la dinàmica i els detalls dels esdeveniments que seguien.

El que si es pot afirmar és que mentre la població unida podia haver exigit justícia i haver impedit la repressió venjativa del poder real com es va aconseguir 12 anys més tard en capitular davant de Joan d'Àustria, les decisions de la Generalitat van desorientar més que no van unir el poble caçalà de l'època. La pagesia que uns dos-cents anys abans s'havia aixecat dues vegades contra la noblesa catalana feudal i que havia obtingut la «redempció» en 1486 per sentència de Ferran II, vist com a rei d'Espanya, no podia comprendre ni seguir a la Generalitat, dominada per la noblesa feudal, en decretar la separació d'Espanya i encara menys l'entrega de Catalunya al rei de França.

Els mateixos comerciants i fabricants de Barcelona i de les altres ciutats catalanes no veien cap interès en canviar de situació, puix que en la mesura que creixien les dificultats del comerç en la Mediterrània se'nfrontaven més amb la competència dels productors i comerciants francesos i sentien una major atracció cap a les fires de les ciutats castellanes, cap al mercat espanyol, on es beneficiaven indirectament de l'afluència de l'or d'Amèrica.

La separació primer i l'entrega de Catalunya al rei de França després no van ésser decisions que responguessin a l'aspiració ni a un interès general del poble català, sinó el producte de l'aculament en què es va

trobar la Generalitat, d'un costat per l'arrogància i la supèrbia de la noblesa feudal catalana i, d'altra banda, per la intransigència bestial del monarca i, particularment, del seu conseller, el comte-duc d'Olivares.

Aquesta guerra va durar 12 anys, durant els quals es va veure tot l'absurd de les citades decisions. El 1652 Barcelona va capitular davant de Joan d'Àustria, el qual va mostrar més comprensió i va contribuir a fer que en l'essencial fossin respectades les Institucions del poble català.

Fa 18 anys que la dictadura franquista s'imposà per les armes als pobles de tot Espanya. Per a aconseguir-ho es feu patir als pobles hispànics una guerra de 30 mesos, extremadament destructora en vides i béns. 18 anys després, el franquisme que destruï les Institucions catalanes i ha fet regnar sobre tot Espanya el terror més bestial que mai abans Catalunya no ha conegut, malda per subsistir i seguir asfixiant

el poble de tot Espanya, discriminant l'economia catalana, oposant el pitjors obstacles al desenrotllament de la nostra cultura nacional.

Però el poble es redreça arreu d'Espanya i al seu capdavant actua una nova classe que en 1640 no existia: la classe obrera. Noves condicions s'han creat per a que la fi de la dictadura es pugui aconseguir pacíficament i deixi lloc a una entesa fraternal i duradora dels pobles de tot Espanya, basada en la democràcia i en la igualtat de drets.

Una perspectiva ufanosa es deixa entreveure ja a través de les grans manifestacions d'enguany de Barcelona i Madrid i de la preparació de noves manifestacions que han de culminar en una jornada nacional per la llibertat dels presos, pel millorament de les condicions de vida del poble, per la democràcia i la llibertat.

Com els segadors del 1640: **via fora, catalans!, mori el mal govern!**

CAL ACLARIR COMPTES, SR. PORCIOLES

L'anada a Madrid del Sr. Porcioles per discutir amb Franco d'un projecte de Carta Municipal Econòmica, apareix ja avui, a la llum dels fets que esmentem a continuació, com una operació política destinada a tirar terra als ulls dels barcelonins.

Com que prometre no costa res, des del seu retorn de Madrid, afirmà que es proposa instaurar una major justícia tributària, desenrotllar les realitzacions municipals en els suburbis «fins ara gairebé abandonats», resoldre el problema crucial de l'abasteixement d'aigua de la ciutat... i altres coses afalagadores.

Tot això, —afegí, ensenyant les orelles— fa necessària la Carta Municipal... car ella permetrà l'ampliació dels pressupostos ordinari.

El més elemental bon seny va fer comprendre tot seguit al ciutadà barceloní que la promesa de disminuir les càrregues fiscals i els projectes d'augment dels Pressupostos és un all i oli que no lliga. I per la ciutat començaren a correr rumors alarmants.

Per apaivagar-los, en el Ple de l'Ajuntament del 24 d'Abril, el tinent d'alcade delegat d'Hisenda, Sr. Carreras, afirmà seriosament i mig enfadat **«que els rumors d'augments tributaris no podien tenir més fonament que la imaginació dels que pretenen saber-ho tot o bé la mala fe d'altres que volen que tot s'esfonzi...»**

Fins aquí les bones paraules. Vegem ara el crèdit que mereixen comparades amb els fets.

La Comissió Municipal Permanent, en la reunió del 3 de Maig, va acordar que les contribucions especials d'ordenació urbana, que fins ara només es cobraven després d'efectuades les millores, d'ara endavant caldrà fer-les efectives abans de començar les obres. Amb tota raó, un cronista del «Diario de Barcelona» ha indicat que una tal disposició comporta el perill que una vegada cobrat el tribut **«les obres siguin diferides a les «calendes gregues»** com ha ocorregut més d'una vegada.

Pocs dies després, el Sr. Porcioles precisà que la quantia de l'augment del proper pressupost respecte al d'enguany serà del 30 al 40 %!. I afegí: «Això no exclou el recurs als pressupostos extraordinaris...»

L'argument principal del Sr. Porcioles per justificar-ho, és que cal sanejar i redreçar les finances municipals.

També nosaltresensem que això és indispensable. No endebades hem denunciat any rera any la gestió municipal del Sr. Simarro afirmant que era una empresa gegantina de malversació de disbauxa dels

eraris municipals i àdhuc de corrupció.

Quan hom sab que a Barcelona hi han més de 120.000 nens que no tenen escola on anar, que manquen instal·lacions sanitàries, biblioteques, transports públics; que carrers i àdhuc avingudes estan plenes de clots i manquen de llum; que no s'ha fet res per a resoldre el greu problema de l'aigua, que les realitzacions municipals en un problema tan angoixós com el de l'habitatge són més que insignificants, etc... cal preguntar-se: **On han anat a parar el munt fantàstic de milions de pessetes engolits pels pressupostos extraordinaris «justificats» principalment pels projectes mirífics de la «Gran Barcelona»?**

Es sabut que pel sol concepte de pagament d'interessos sobre emprèstits al Banc de Crèdit Local, figura en els pressupostos de 1957 una partida de 134 milions de pessetes. Però cal que es faci saber també quants són els milions manlevats al Banc que fan tan crescuts els interessos. I que es digui en què han estat esmerçats.

Si, cal sanejar i redreçar les finances municipals; però a condició que no sigui el poble de Barcelona qui pagui els plats trencats. En lloc de propugnar un augment de 957 a 1.300 milions o més de pessetes del pressupost ordinari i de preveure ja des d'ara un nou i feixuc pressupost extraordinari que comportaria noves emissions del Deute Municipal, el que cal es una gestió honesta que suprimeixi les «canongies» i malversacions i assegurui una judiciosa destinació dels diners públics a realitzacions d'interès veritable per a la ciutat i per als ciutadans.

Per començar, els barcelonins han de demanar que es faci públic l'Actiu i el Passiu dels béns de l'Ajuntament. Ja que el Sr. Porcioles diu que vol canviar els mètodes de la vida municipal i establir vincles amb la població, per què no comença per aclarir comptes? Als catalans ens han agradat sempre els comptes clars.

Això es tant més necessari puix que els barcelonins ja estan alertats pel propi Sr. Alcade de l'amenaça d'un seriós augment dels vinentes pressupostos. Des d'ara han d'estar a l'aguait per a preparar-se a sortir al pas de tot intent de renovar, i qui sap si àdhuc agreujar, les escandaloses arbitrietats fiscals de l'antic alcade Sr. Simarro.

Però no ens fem il·lusions. Els comptes no s'aclariran més que si els barcelonins ho reclamen, com hi tenen dret, amb molta força i si lluiten a l'ensem per a restablir normes democràtiques que acabin amb els alcaldes designats.

DE REFORMA DE LA DIRECCIO ECONOMICA

Les decisions preses pel Sòviet Suprem en la passada reunió del mes de Maig consagrada a discutir les qüestions del perfeccionament dels mètodes de direcció de l'economia, marquen el començament d'un nou període de desenrotllament econòmic i cultural de la Unió Soviètica.

La vida diària ha fet sentir que era indispensable alliberar les grans energies, la capacitat creadora i les iniciatives populars que estaven encongides, i sovint ofegades, per normes i mètodes de direcció centralitzada que, si bé jugaren un paper fonamental per la realització victoriosa dels passats plans quinquennals, avui ja no corresponen a les exigències del nivell assolit en el terreny industrial, tècnic, científic i cultural del conjunt de pobles que formen la U.R.S.S.

La reforma dels mètodes de direcció econòmica l'ha fet indispensable l'existència d'una massa de treballadors que ha passat de 17 milions en 1913 a prop de 60 milions avui; la necessitat d'aprofitar plenament i coordinar la capacitat creadora de 1.600.000 enginyers i tècnics i de més de cinc milions i mig de especialistes, als quals se sumaran altres 650.000 i 4 milions respectivament a la fi del VI Pla Quinquenal en curs de realització, deixant lluny enrera en aquest ordre tots els països capitalistes més avançats.

Però sobretot, l'ha fet necessària, la realització dels grandiosos objectius del futur immediat per un desenrotllament impetuós de totes les branques de la producció arreu del territori soviètic a través de l'utilització pacífica de l'energia atòmica, de l'increment de l'automatisme, de l'electrònica i de totes les conquestes de la ciència i la tècnica al servei de l'home i de la societat socialista.

Quan els dirigents del Partit Comunista i del Govern Soviètic discuteixen de la situació d'una empresa, branca industrial o regió econòmica; quan analitzen les riqueses que produeixen i les que consideren que són susceptibles de produir: quan desengrunen el preu d'un producte determinat desde les matèries primes, despeses de transport, manufacturació, fins a la distribució pel consum, i en treuen la conclusió que resulta car i que és possible d'abaixar el seu preu de cost, allò que els neguiteja no és pas augmentar els profits d'empreses privades ni d'oligarquies que a la Unió Soviètica han desaparegut per sempre més, sino descartar tot malbaratament de riqueses i d'energies, produir més béns materials, de millor qualitat i a més baix preu, per tal que sigui més joiosa i abundant la vida a les llars soviètiques. Tal és la llei suprema de l'activitat del Partit Comunista i dels seus dirigents.

L'experiència ha demostrat que per assolir una utilització racional de les possibilitats humanes i industrials de la Unió Soviètica calia esmenar cartes anomalies sorgides del propi desenrotllament del seu seu potencial econòmic i cultural.

Gran nombre de Ministeris del Govern de la U.R.S.S. que del 1932 al 1945 fou indispensable crear en la mesura que sorgien o es desenrotllaven branques vitals de l'economia, avui han esdevingut impotents per planificar, canalitzar, dirigir i controlar com cal les innumbrables indústries i les immenses forces productores escampades per tot el vast territori soviètic.

El problema ja no podia solucionar-se creant nous ministeris, ans al contrari, descentralitzant i reformant els mètodes de direcció. La decisió del Sòviet Suprem de suprimir 28 Ministeris industrials del Govern de l'U.R.S.S. i de crear 92 regions econòmiques i altres tants Consells econòmics

regionals farà que siguin més estrets els vincles i la coordinació entre els organismes de direcció econòmica i les empreses a l'ensens que s'assegurara una participació més efectiva dels Sindicats, soviets i altres organismes de masses en la direcció econòmica.

Cal ben precisar també, sense por de repetir-se, que les disposicions preses són el resultat de l'aplicació a la vida soviètica de les històriques decisions del XX Congrés del Partit Comunista de la Unió Soviètica.

El ple restabliment dels mètodes de direcció col·lectiva, del centralisme democràtic i de la legalitat socialista en el sí del Partit Comunista i en la vida dels pobles soviètics, no es podien concebre sense la prolongació i adaptació d'aquests principis leninistes fonamentals a la vida econòmica soviètica, a la construcció del comunisme.

La participació massiva del poble soviètic en la discussió dels projectes de reforma de la direcció econòmica són l'exemple més viu d'aplicació d'aquest principi. Han estat celebrades 514.000 reunions a les quals hi han participat més de 40 milions de treballadors. 2.300.000 homes i dones prengueren la paraula per criticar sense embuts allò que encara va malament; però també, per a proposar les mesures que a llur entendre han de permetre superar els defectes i millorar el rendiment dels esforços comuns.

Com ho afirmà el camarada Kruxtxev en el discurs en que tragué les conclusions de la discussió, una tal reforma dels mètodes de direcció econòmica no es pot portar a cap plenament i amb tota efectivitat més que si les masses treballadores juguen un paper creixent en llur realització.

Un tal resultat ja s'està assolint. Arreu de la Unió Soviètica dotzenes de milions de treballadors: homes de ciència, enginyers, tècnics, obrers de totes les especialitats i professions se senten avui més directament responsables i conscients de la importància de llur contribució a l'acció pràctica, concreta i diària per a elevar el nivell de vida i el benestar de la societat socialista.

«El comunisme —deia Lenin— sorgeix del treball creador de milions d'homes que s'han deslliurat de les traves del capitalisme i edifiquen una vida nova».

Les decisions del Sòviet Suprem de reforma de la direcció econòmica són un exemple de com cal saber conjugar la teoria i la pràctica, les paraules i els fets.

Els dirigents del Partit Comunista i de l'Estat Soviètic donen més que mai l'exemple de com cada quadre, cada propagandista, ha de completar l'esforç ideològic per l'educació de les masses en la teoria marxista-leninista amb la preocupació constant d'aplicar la teoria en la vida diària, participant a donar solució pràctica als problemes petits o grans que sorgeixen en el curs de l'esforç per posar cada dia més béns materials a disposició de la població i per elevar el nivell cultural, és a dir, per tal que la vida de l'home soviètic sigui cada dia millor.

El P.C. de la Unió Soviètica mena els pobles de la U.R.S.S. pel camí de noves i grandioses conquestes pacífiques de transcendència internacional.

Cada pas endavant en el desenrotllament econòmic i cultural, cada nova victòria de la ciència i la tècnica socialistes, influencien profundament —com ja Lenin ho havia previst— el curs de la història mundial i l'endemà de tota la humanitat. Car cada victòria econòmica socialista mostra el camí del benestar i la prosperitat

social a milions d'homes de tots els països a la vegada que refreda el bel·licisme dels factors de guerra.

Un trasbals tan profund de l'actual estructura econòmica en tota la immensitat del territori de la U.R.S.S. com el que comporta les decisions del Sòviet Suprem, en el precís moment que les potències imperialistes ho fan tot per agreujar la situació internacional i els perills de guerra, només pot portar-lo a cap un Govern fermament resolt a aplicar i defensar una política de pau.

I el Sòviet Suprem, en clausurar els seus treballs amb un Missatge adreçat al Congrés Americà i al Parlament Britànic proposant la prohibició dels assajos i dels armaments nuclears, fou conseqüent amb la trajectòria que inspirà el vot de les noves lleis econòmiques: concentrar tota la capacitat creadora de la ciència i la tècnica socialistes, no pas a obres de destrucció i de mort, sino a la realització de l'objectiu ealant i pacífic de la construcció del comunisme.

DESPRÉS de la VI Assemblea agrària nacional

(ve de la pag. 6)

Algunes d'aquestes aspiracions han estat adoptades per l'Assemblea. Es evident que, en les condicions actuals, algunes poden ésser portades a la realització si els pagesos s'uneixen i continuen exigint l'aplicació per tots els mitjans a llur abast, fonamentalment amb llurs activitats i reclamacions dins de les «hermandades» i davant dels ajuntaments.

L'experiència dels obrers i treballadors de la ciutat amb els acords del III Congrés de Treballadors ha de servir per a orientar l'acció dels pagesos treballadors. Després del III Congrés, moltes de les resolucions favorables als treballadors eren silenciades i quedaven lletra morta. Però els obrers, empleats, funcionaris, s'han valgut dels acords del Congrés per a donar caràcter legal a llur acció en favor de llurs reivindicacions.

Els pagesos han de fer el mateix. Les resolucions de l'Assemblea que els són favorables quedaran lletra morta si no hi ha per part d'ells una exigència constant. De poble en poble, per comarques, els pagesos poden exigir a les direccions de les «Hermandades» que insisteixin en que cal abaixar els impostos, que cal facilitar adobs a preus abordables, que cal acabar amb la intervenció del règim en els productes del camp.

En una de les resolucions de l'Assemblea es tracten les qüestions sindicals. Davant dels problemes a resoldre i de les reivindicacions a aconseguir, tot i lluitant per que les Juntes actuals de les «Hermandades» es facin ressò de les peticions pageses, els treballadors del camp s'han de posar la qüestió de portar a aqueixes Juntes aquells que es mostren disposats a defensar millor els interessos del conjunt.

Sense fer qüestió dels enfrontaments antics, avui els pagesos han d'unir-se d'acord amb els problemes actuals i l'actitud que té cadascú en front d'aquests. Quan el franquisme es troba cada dia més feble i es veu ja obligat a fer concessions, la unitat i l'acció dels pagesos pot obtenir concessions substancials i contribuir amb la classe obrera i tot el poble a acabar amb la dictadura i a retablir la llibertat.